

Kratko izvješće s okruglog stola „Reforme u visokom školstvu – nova radna mjesta u nepredvidivoj budućnosti“

Odbor za suradnju s gospodarstvom i regionalnu suradnju Akademije tehničkih znanosti Hrvatske, u suradnji s Inovacijskim centrom Nikola Tesla, Hrvatskom gospodarskom komorom i Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu organizirao je 4. prosinca 2020. godine online okrugli stol pod nazivom „Reforme u visokom školstvu – nova radna mjesta u nepredvidivoj budućnosti“. Okruglom stolu nazočilo je on line oko 40 sudionika. Navedene institucije već u nizu organiziraju okrugle stolove na teme koje su od iznimnog značaja za razvoj gospodarstva i društva, a povezano sa znanstvenim postignućima i znanstvenim trendovima s ciljem da se na odgovarajući način približe akademske, znanstvene i poslovne zajednice.

Teme i predavači Okruglog stola bili su:

- Uloga javne uprave u kreiranju tržišta rada (Irena Bačelić i Lana Lukačić, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike)
- Trendovi umrežavanja akademske i poslovne zajednice (prof. dr. sc. Mislav Grgić, Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva)
- Izazovi pred FER-om –možemo i hoćemo i više (prof. dr. sc. Gordan Gledec, Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva)
- Reforme u visokom školstvu – nova radna mjesta u nepredvidivoj budućnosti: pogled iz Končara (doc. dr. sc. Ivan Bahun i dr. sc. Siniša Marijan, KONČAR - elektroindustrija d.d., KONČAR – Institut za elektrotehniku d.d.)
- Reforme u visokom školstvu – nova radna mjesta u nepredvidivoj budućnosti: pogled iz Ericsson Nikola Tesla (prof. dr. sc. Darko Huljenić, Ericsson Nikola Tesla)
- Rimac Automobili – danas i sutra (dr. sc. Antonija Mršić-Radas, Rimac Automobili)

Moderator okruglog stola bio je dr. sc. Nedjeljko Perić, profesor emeritus na Fakultetu elektrotehnike i računarstva (FER) i ravnatelj Inovacijskog centra Nikola Tesla (CENT).

Osnovni cilj okruglog stola **Reforme u visokom školstvu – nova radna mjesta u nepredvidivoj budućnosti** bio je:

- (i) ukazati, još jednom, na značaj i nužnost reformi u visokom školstvu;
- (ii) ukazati na smjer kako osposobljavati naše studente za izazove koje nam donosi budućnost, kojoj često pridodajemo attribute nepredvidivosti i neizvjesnosti.

Ulazimo u vremena digitalnih transformacija koje rezultiraju novim proizvodnim, organizacijskim i poslovnim modelima. Tehnologije, posebice digitalne i zelene, postaju ključnim čimbenikom razvoja i gospodarstva i društva. Četvrta industrijska revolucija, u globalnom kontekstu, naša je stvarnost.

Sadašnja gospodarska slika Hrvatske, uvjetovana dugogodišnjim/desetljetnim ne dobrim gospodarskim politikama, i sada još ovovremenom pandemijom korona virusa, nije nimalo impresivna; ona se nužno mora i može poboljšavati. Stoga je nužno poticati i unaprjeđivati sve oblike razvoja nacionalnih sposobnosti za rast našeg gospodarstva. Hrvatska treba izgraditi svoj suvereni politički i gospodarski ekosustav.

Jedna od bitnih sastavnica tih ekosustava je **ljudski kapital** koji može konceptualno i apstraktno promišljati i graditi put prema ostvarenju hrvatske razvojne vizije te koji je sposoban **novostvorena znanja usmjeravati na primjene**. Hrvatski ljudski kapital nije zanemariv i treba ga respektirati, ali i „staviti u pravu funkciju“. Ljudski kapital u pravilu se stvara u obrazovnim institucijama koje trebaju pratiti trendove razvoja struka i potreba ovodobnog i budućeg gospodarstva i razvoja društva. Provode li obrazovne institucije, posebice sveučilišta i veleučilišta, svoju ulogu odgovorno?

Predavači koji su izložili svoje poglede i prijedloge u okviru navedene teme bili su iz javne (državne) uprave, gospodarstva i akademske zajednice, stavljajući na taj način u funkciju triple helix.

Na Okruglom stolu izložene su globalne smjernice rada Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te je naglašeno da su razvoj i primjena digitalnih tehnologija značajno promijenili način poslovanja poduzeća, način komunikacije i razmjene informacija među ljudima te način interakcije u javnom i privatnom sektoru. Predstavljen je i novi „Portal tržišta rada“ koji će preko web-sučelja omogućiti korisnicima pristup informacijama o potrebama na tržištu rada.

Kroz predavanja koja su bila usredotočena na suradnju akademske i poslovne zajednice iznijeti su primjeri dobre prakse i načini kako Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu (FER) provodi politiku privlačenja studenata i izgrađuje mostove prema lokalnom i globalnom gospodarstvu. Također su istaknuti i neki smjerovi kratkoročnijeg, ali i dugoročnijeg djelovanja FER-a na planu fleksibilnih studijskih programa i nadogradnje istraživačko-razvojnih aktivnosti.

Ovaj okrugli stol, kao i svi okrugli stolovi pod kapom HATZ-a, u fokus stavlja tehnološke i kadrovske potrebe našega gospodarstva. Zato su od posebne važnosti tri predavanja čiji su predavači iz respektabilnih proizvodnih kompanija (Končar, Ericsson Nikola Tesla i Automobili Rimac). Zaključuje se da će buduća radna mjesta zahtijevati kombinaciju tradicionalnih i novih vještina i znanja, odnosno formalni i neformalni obrazovni sustav koji potiče kontinuirano obrazovanje i prilagodbu novim poslovnim izazovima. To će nametati potrebu za stručnjacima koji znaju kombinirati postojeća i buduća specijalistička znanja, ali i stručnjacima koji se istovremeno mogu nositi s multidisciplinarnim složenim tehničkim i društvenim problemima. Posebno je istaknuto da je za održivi razvoj društva, koji se temelji na razvoju novih proizvoda i usluga, nužna suradnja akademske zajednice i gospodarstva uz poticajne politike javne uprave.

Ovim okruglim stolom ukazali smo na neke segmente u kontekstu reformi u visokom školstvu povezano s potrebama gospodarstva i društvenog razvoja. Ne gajimo iluzije da smo mi pozvani provesti (strukturne) reforme u visokom školstvu, ali sam uvjeren da nam je dužnost da odgovorno doprinosimo tome procesu. Predavanjima na Okruglom stolu poslana su vrijedne poruke ne samo donositeljima odluka na nacionalnoj razini, nego i nama samima koji aktivno djelujemo u pojedinim bitnim elementima visokog školstva, znanosti, javne uprave i gospodarstva. Potrebno nam je zajedništvo i međusobno uvažavanje i dijalog. Tada se i malim (is)koracima može doći do cilja, po onoj narodnoj „zrno po zrno pogača, kamen po

kamen palača“. Svi moramo biti ZAJEDNO i kroz ZAJEDNIŠVO po svim razinama djelovanja izgrađivati gospodarski ekosustav: od pojedinaca, skupina, institucija, sektora i pametnih politika. Sve u interesu poticanja razmišljanja i djelovanja koja su usmjerena općem dobru i javnom interesu.

Okrugli stol „Reforme u visokom školstvu – nova radna mjesta u nepredvidivoj budućnosti“ moguće je pogledati i na YouTube kanalu [Fakulteta elektrotehnike i računarstva](#) Sveučilišta u Zagrebu.

Sve prezentacije Okruglog stola dostupne su na mrežnim stanicama:

- Akademije tehničkih znanosti Hrvatske
- Inovacijskog centra Nikola Tesla
- Hrvatske gospodarske komore
- Sveučilišta u Zagrebu

U Zagrebu, 6. prosinca 2020.

Predsjednik Odbora za suradnju s gospodarstvom
i regionalnu suradnju HATZ-a

Prof. emer. dr. sc. Nedjeljko Perić